

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyitlerek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld” 1883. évi (második) folyamára.

A „Székelyföld” című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzek a kiadó-hivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádebó Ferenc szerkesztőkhöz küldendők, vidékről legcélszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

A magyar király Szegeden.

Kézdi-Vásárhely, okt 17.

Midőn a szomorú katasztrófa kitört Szeged felett; midőn a Tisza árja borította be azt a helyet, hol azelőtt 60 ezer lakossal bíró virágzó város állott; midőn az egész művelt világot megrendítette az az óriási szerencsétlenség híre, mely a legmagyarabb várost sújtotta, s midőn az egész Európa sietett a roppant szerencsétlenség iránt érzett részvételnek tetteiben kifejezést

adni: megjelent a hullámok alatt fekvő város felett a magyar király is, s látva a nagy szerencsétlenséget és pusztulást, mely hű magyar népet sújtotta: szeméből egy könnyeseppet sajtolt ki a fájdalom.

A magyar nép látta a király könyneit s úgy tekinté azt, mint egy jobb jövő biztos zálogát; és a nemzet nem csalódott várakozásában. Szeged nem sokára szebben és díszesebben emelkedett ki hullámsíkjából, mint a milyen azelőtt volt. Szeged felépült és a király biztató szava, hogy „Szeged nem volt, de lesz”, fényesen valósult. Az évszázadokon összehalmozott sárkunyhók és egyszerű faházak helyén most pompás palotasorok vonulnak el, büszkén hirdetve a nép életrealitását, s a magyar király, kinek mindig szívében feküdt e város sorsa, elment, megnézni a Phoenix-ként romjaiból kiemelkedett Szegedet; látni akarja a pompás Szegedet, melynek romjai felett egykor könnyezett.

A jó szegedi nép most, megemlékezve azon könnyesepről, melylyel királyja egykor vele együtt siratá meg a romba dőlt várost, örömmel fogadja és az őszintén érzett szeretet ezernyi jeleivel árasztja el uralkodóját. Nem hivatalos kötelességszerű fogadtatás ez megrendelt programmal, hanem egy hálás nép örömtünete, melylyel gazdag és szegény, ur és pór uralkodója jöttét üdvözlí. A szeretet királyja iránt, ki né-

pével együtt érez, és a nemes büszkeség, bemutatni, hogy a szegedi nép nem tört meg a nagy csapás alatt s hogy pár év alatt szebbet és fényesebbet épített az elpusztult város helyébe: hozták létre a mostani ünnepélyességeket; Szeged városa hónapok óta készül, hogy a fogadtatás méltó legyen a városhoz, méltó legyen a királyhoz, s e nemes igyekezetnek sikerült a magyar királynak oly díszes fogadtatást rendezni, a milyenben a magyar alföldön aligha valaha részestült.

O.

Szemle.

Országgyűlés.

A képviselőháznak csütörtökön rövid ülése volt. A napirendnek egyetlen tárgya: Irányi Dánielnek a csángók ügyében beadott s a minap indokolt indítványát rövid vita után egyhangulag intézték el. Irányi röviden utalt arra, hogy a ház tagjai közt bizonyítvánnyal nincs egy is, a ki ne helyeselné indítványát; kéri tehát annak elfogadását. Egyúttal elvárja, hogy a pénzügyminiszter mielőbb betérje a jelentését s addig is a kormány megtesz minden lehetőt. Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter ismételt ki-jelenti, hogy a jelentést, mely már készül-ben van, mielőbb betérjeszti. Odescalchy Arthur herceg a kormány pártfogását kéri ki ama csángó családok számára, a kik eladva házaikat és földjeiket, hirtelen mártan vannak Magyarországon. Tisza Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány megtesz mindent, a mit tehet, de kéri mindazokat, a kik a betelepítésnek barátjai, hogy hassanak oda, hogy a csángók ne nyakra-főre váratlanul jöjjenek. Thaly

Kálmán azon a nézeten van, hogy azokat az embereket, a kik bizonyos ígéretek következtében eladva házaikat és földjeiket, most fedél nélkül vannak, nem szabad magukra hagyni. Tekintse a kormány ezt az ügyet a nemzet becsületbeli kérdésének és intézkedjék, hogy az illető csángók a telet már Magyarországon tölthessék. Németh Albert nem tart szükségesnek semmiféle lépést addig, míg a kormány meg nem teszi előterjesztését. Fájdalommal emlékszik vissza azokra a csángókra, a kik a 30-as években szalonruhában és keztyűs kézzel mint lengyel emigránsok előzönlöttek Magyarországot. Ohajtja, hogy azoknak, a kik bejöttek, sorsát biztosítsák; de újat állani ohajtja annak, hogy bizonytalan mennyiségben bizonytalan minőségű emberek elárassszák az országot. A csángóknak a 30-as évek lengyel emigránsaival való összehasonlítását némelyek rossz néven vették, és Madarász József nemes hévvel ki is kelt az ellen; egyúttal ajánlatosnak tartja, hogy a kormány megvédje a télen át azokat a csángókat, kik fedél nélkül vannak. Tisza Kálmán miniszterelnök rövid felszólalása után a ház egyhangulag elfogadta Irányi Dániel indítványát. Természetes, hogy ezzel az ügy nincs befejezve, hanem akkor, a mikor a pénzügyminiszter beadja jelentését, a ház e kérdést tüzetes tárgyalás alá veszi.

A képviselőházban pénteken rövid ülése volt, de fontos dolgok történtek a rövid idő alatt. A ház októberhavi költségvetését vita nélkül elfogadták. Ezután következett a delegáció tagjainak választása. Mikor az elnök jelentette, hogy következik a delegáció tagjainak választása, a mérsékelt ellenzék tagjai, élükön Apponyi Albert gróffal, távoztak a házból s nem is vettek részt a választásban. A távozás élénk feltűnést

A „Székelyföld” tárczája.

A bolondok tánca.

(Reinick.)

Dudál künn Jancsika,
Meghallja a liba
S szól a rucához: „Oh!
Hogy nem tánczolhatok!”
Mond a rucza:
„Nézzedse csak,
En mint tudok.”
S billenti talpát,
Miként ha kótát
Ó értene.
Izeg-mozog;
Majd lép előre,
Majd oldalog.
Kaczér a dőre,
S úgy véli, hogy
Ez szép dolog
A lúd pedig
Föllekedve,
Mintegy szakértve
Ezt jegyzi meg:
„Ej, ej! mi szép!
Látod te még,
Ha én nyomon
Utánzom.”

Gondol s ime!
Billenti talpát,
Miként ha kótát
Ó értene . . .
Izeg-mozog,
S úgy véli, hogy
Ez szép dolog!

Hogy a liba s rucza
Eképen tánczola,
A többől most jövének
Libák és lomha récék
Sokan, sokan,
S bámulnak azokon.
S a mint belé ácsorga:
Forogni kezd a csorda . . .
Kinyújtja szárát,
Görbült nyakán ránt
A réce s lúd;
Billegetve talpán,
Miként a kótán.
Lejt, a ki tud.
Igy lejt az udvaron körül,
Egymás nyakára is kerül
S egymás csőrébe csap
Bolond nyomán,
Nagy ostobán,
Ez a bolond csapat . . .

Ezt Jancsi látva távol,
Csaknem megfűl
Nevettiben
És szól ilyen:
„Im láthatom,
Hogy egy bolond
Miként fogat
Bolondokat!”

(Németből, Tusnádfürdő, aug. 10. 1883.)

Imets F. Jákó.

A walesi herceg.

Hogy mily különösen fejlődik sokszor
a történelem, mily lényegteleneknek látszó

események képesek korszakot alkotni, a „walesi herceg” cím eredete egész világosan kimutatta.

Midőn két év előtt a walesi herceg fővárosunkban időzött és a magyar vendégszeretetnek páratlan bizonyítékát nyerte, sokszor olvastuk fenséges nevét; tudtuk azt is, hogy angol trónörökös; de csak kis része az olvasó közönségnek birt tudomásával annak is, hogy miért nevezetik walesi hercegnek. Ennek magyarázata legyen ezen cikk tárgya.

I-ső Eduárd angol király uralkodását megelőzőleg már négy századdal Wales tartomány az angol koronának volt egyik része; de harczdett lakói soha sem sikerült az angoloknak teljesen meghódítani.

I-ső Eduárd, látva, hogy erőszakkal mire sem mehetni a walesiekkel, megkísérté szép móddal nyerni meg őket, mi czélból 1282. évben alkudozásokba bocsátkozott velük. A szabadságszerető walesiek követelése azonban nagyon nehezen voltak teljesíthetők, mert oly tartományfőnököt követeltek a maguk számára, ki walesi születésű, egy szót sem tud angolul és a kinek élete ellen a legkisebb kifogás sem merül fel.

Ezen alkudozások után három év telt el, és természetes, hogy a király oly embert, ki a fentebbi követeléseknek megfeleljen,

nem talált; de 1285-ben a király neje reményteljes állapotba esett s a király sietett őt Laernaroon várába (Wales tartományban) vinni, a hol a leendő angol trónörökös, a későbbi II-ik Eduárd, napvilágot látott.

Az angol trónörökös születése után rövid időre összehívta a király a tartomány nagyjait s a gyűlésen a kisdedit karjain tartva megjelent közöttük:

„Ime, itt van tartományfőnökötök” — mondá a meglepett nagyoknak. „Vajjon megfelel-e követeléseiteknek? Hadd lássuk: Walesben született, egy szót sem ért angolul és senki sem tehet kifogást élete ellen.”

A nagyok erre kijelentették, hogy követeléseik teljesítvén s lelkesedéssel fogadták új tartományfőnöküket, kinek a király most a „walesi herceg” címet adományozá.

Ezen időtől fogva, 1285-től, Wales nyugodt maradt az angol korona alatt és a mindenkori trónörökös a „walesi herceg” címet viseli, mely cím annyira van kötve a trónörökös személyéhez, hogy azt sem gyermekei, sem más rokonai nem viselhetik s ha esetleg elhalna, még mielőtt a trónra jutott volna, ezen címet a legközelebbi utódja veszi fel.

keltett a házban, s a folyosókon hangosan beszélgettek erről a legújabb „parlamentari csíny”-ről, a mi a képviselői körökben annál érdekesebb, mivel először történik, hogy a mérsékelt ellenzék nem vesz részt a delegátusok tagjainak választásában. A függetlenségi párt ezuttal is távol tartotta magát a szavazástól; többen, mikor neveiket olvasták, hangosan kijelentették, hogy nem választanak delegátust. A választás eredményének kihirdetése után Tisza Kálmán miniszterelnök előterjesztést tett a jövő napirendre vonatkozólag, s indítványozta, hogy a ház november 17-ig ne tartson ülést; e napon, mely szombatra esik, csak a napirend állapíttassék meg, s így a szünet után való első érdemleges ülés nov. 19-én legyen. A szünet után, ha addig a pénzügyi bizottság nem készül el a költségvetésre vonatkozó jelentéssel, — aminthogy alkalmasint el nem készülhet — a tanácskozássok legelső tárgya a polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása leendő. A ház ezt az előterjesztést elfogadta s ezzel az ülés véget ért.

Szombaton jelentőségteljes napja volt a képviselőháznak: Szapáry gr. pénzügyminiszter előterjesztette a jövő évi költségvetésre vonatkozó exposéját. A képviselők nagy számmal voltak jelen s a pénzügyminiszter hosszú beszéde különféle hatást tett rájuk. A jobb oldal helyeslésének adott kifejezést a fontosabb momentumoknál, de az ellenzék csendesen hallgatta a pénzügyminiszter fejtegetéseit, csak egy ízben, az új adóemelésre vonatkozó passzusnál tört ki belőle a deprimáló hatás. Az egy óráig tartó pénzügyi exposé végén a jobb oldal megéljenzette a pénzügyminisztert. Végül a 33-ik sorjegyzékben foglalt kérvényeket intézte el a ház a bizottság jelentése értelmében. A legközelebbi ülés november hó 17-én lesz.

A főrendiházban zajos ülés volt pénteken. A főrendekszokatlanul nagy számban jelentek meg. Tárgyaltatott a miniszterelnöknek a horvát ügyre vonatkozó s a képviselőházban elfogadott határozati javaslata. Első szónok Lipthay Béla br. volt, ki határozott ellenzéki szellemben beszélt. Hosszabb beszédében jóelőre kijelentette, hogy a határozati javaslatot nem fogadja el. Kikelt az ellen, hogy a kormány nem látta szükségét az indokolásnak; nem tudja, vajon azért nem indokolták-e, mert nincsen indoka, vagy pedig azért, mert a kormány meg volt győződve, hogy a javaslatot különben is szó nélkül elfogadják. Ezután éles kritika alá vette a kormány határozati javaslatának mindkét részét s különösen az első támadta meg. Erélyesen szólott a főrendek feladatáról, melyet, úgy látszik, szem elől tévesztenek. Az elnök sietett is megcáfolni azt a nézetet, mintha a főrendek a törvények megtartása felett való örökösökben lankadtak volna. Ezután Tisza Kálmán miniszterelnök szólalt fel s mindenekelőtt védelmére kelt a főrendeknek. Konstatálta, hogy a kettős nyelvű czimerek kifüggesztése ellen a horvát tartományi kormány törvényességi szempontból kifogást nem emelt, de azt nem mondta, hogy a czimerek kifüggesztése a horvát kormányban teljes beleegyezésével történt. Polemizált Lipthay báróval s ajánlotta a határozati javaslat elfogadását. Széchenyi Antal gróf tisztán gyakorlati szempontból kéri a határozati javaslat elfogadását. Ezután utra Lipthay br. emelt szót s hosszabb beszédében polemizálva a miniszterelnökkel, kijelentette, hogy a hallott felvilágosítások egyáltalában nem győzték le kételeit, tehát nem fogadhatja el a határozati javaslatot. Még Cziráky János gr. védelmezte a kormányt, mire Lipthay br. módosítványt akart előterjeszteni; azonban az elnök a házszabályokra való hivatkozással ezt nem engedte meg. Erre zajos jelenet támadt. Lipthay br. állította, hogy a szóláshoz joga van, míg a főrendek nagy zaj közt mondták neki ellent. Végre Lipthay br. elállott szándékától s a főrendek túlnyomó többsége hozzájárult a képviselőház határozatához. — Berzeviczy Albert, a képviselőház jegyzője, áthozta a delegáció tagjainak megválasztására vonat-

kozó képviselői határozatot s ennek tudomásul vétele után az érdekes ülés véget ért.

Az erdélyi kath. statusgyűlésen okt. 10-én délután Eltes Elek, a második szakbizottság előadója, jelentést tett az iskolai ügyről. Pócsa kedvezőtlen viszonyt lát az erdélyi népnevelésben. Vagy berendezni, vagy megszüntetni kell a csiksomlyói tanítóképezdét. Bálint Károly szerint az ismétlődő iskolák vagy hiányzanak, vagy gyengék. Ugron Gábor erősíti, hogy a lelkészek nem fordítanak kellő gondot a hitoktatásra s indítványozza, hogy az esperesek vagy megbízottjai legyenek jelen a vizsgáknál. Andrassy József esperes megengedi, hogy nem minden lelkész teljesíti kötelességét, de még sem oly fekete a helyzet, mint festik. Ferenczy hatalmas hangon kikel Ugron ellen. Bálint és Ince lelkészek fejtegetik a lelkészek hivatását. Ince beisméri Csiksomlyóról, hogy ott gyenge tanítók is jönnek elő. Ugron elismeri az előtte szóló helyes véleményét; bizzák az egész ügyet a püspökre. Lőnhart püspök rossz néven nem veszi, ha világi figyelemzötti ily ügyre, de eseteket akar tudni, hogy a bajon segíthessen, éber szemmel fogja kísérni a képezdében történendőket; igéri, hogy ha baj van, majd kerékvágásba jövend. A tanítók nyugdíj-alapjára nézve határoztatik, hogy a kik normális fundusból fizetnek, legalább 300 frtot kapjanak. A nagyszebeni Teréz-árvaházról beterveztett jelentés tudomásul vétetik; a püspök dicséri az ottani rendet. A harmadik bizottságnak a középtanodák-ról szóló jelentése olvastatik fel. Nagy vita után, melyek történelmi fejtegetésekre és a csiksomlyói tanulók életének leírására terjesztettek ki, elhatározták, hogy a megyeházat 10.000 frtért megveszik a konviktus számára. Ugron figyelmezteti a statust arra, hogy a ház megvétele után berendezésre, bebutorozásra és felügyelő előjárók fogadására is kell gondolni. Indítványozza, hogy előbb a kantai gimnázium 8 osztályra egészítessék ki. (Nevetés.) Imecs Jákó megköszöni az indítványt a csiksomlyói egyház nevében. A püspök jelenti, hogy a pápai választ a jegyző felolvassa. Dr. Bánffy javasolja, hogy a kantai gimnázium legalább 5—6 osztályra emelendő. Az indítvány elesik és háromtagú bizottság küldetik ki a nagyalmássi jószág ügyének megvizsgálására. Bárá Jósika Sámuel, Macskási Ferencz, gr. Lázár Jenő a megbízatást feltételen elfogadják.

Az okt. 11-ki ülésen tárgyalatott az igazgató tanács jelentésének VI-ik pontja, a tanárok fizetésének javítása iránt. Élénk vita után elhatároztatott Ugron Gábor indítványára, hogy a szövegben „litera a obligatiók” helyett „litera b obligatiók” tétetik és ezeket kölcsönképen 6% mellett birtokosoknak, községeknek adják ki pupiláris biztosíték mellett. A gimnáziumi törvény XXXIII. cikke nagy vitát idézett elő. Hangsúlyozták a rendezetlen állapotot és kívánták, hogy a tanárok pályázat nélküli kinevezése szüntetessék meg. Végre elhatározták, hogy a püspök az igazgató tanácsal egyetértve készítsen javaslatot és semmi se történjék a püspök tudtán kívül. A VII. pont a tanárok nyugdíjáról szól; az igazgató tanács véleménye elfogadtatott. A VIII. pontnál a fiúnevelde ügyét illetőleg stipendiumok kiosztási módzata nem találkoztott helyesléssel. Elhatároztatott, hogy minden folyamodvány a püspök útján az igazgató tanácshoz utasíttassék. A tanárok tíz évi pótlékkiutalásáról a bizottsági vélemény a következő: a rendes tanárok, kik 1876. előtt szolgáltak, tanárkodási éveik beszámításával, 1883. január 1-től kapják a 100, esetleg 200 frt pótlékot. Többek hozzájárulása után kimondatott a határozat, mely szerint a tanárok 10-évi fizetéspótlékának kifizetése 1883. jan. 1-től tételessé folyóvá. A kepeügy tanulmányozására bizottság küldetett ki. Lőnhart Ferencz püspök nagyszabású beszéddel fejezte be a statusgyűlést. Bárá Jósika üdvözölte a püspököt, Veszely pedig indítványozta, hogy a püspök vigye meg Szegedre királyi ő felségének a statusgyűlés hódolatát.

A király Szegeden.

Ő felsége vasárnap érkezett Szegedre, hol valóban nagyszerű fogadtatásban részesült. Hónapok óta készülnek a szegediek, hogy az uralkodót az újjászületett városhoz méltóan fogadják, és ez sikerült is nekik. Oly pompát és fényt fejtettek ki, mely dicséretére válnék bármely külföldi nagy városnak.

Magyarország színe-java, egyházi és világi főméltóságok, a tudomány és irodalom vezérférfiai, az ipar és kereskedelem uttorói adtak itt egymásnak találkat, mindnyájan egy közös érzelem által vezéreltetve: látni és üdvözölni egy ily emlékeztető napon a királyt. 26 küldöttség jelent meg, melyeknek tagjai mind fényes díszmagyarba voltak öltözve.

Pont 11 órakor szünni nem akaró lelkes éljenzés, moszarlövések és az összes harangok zugása közt robogott a pályaudvarra a vonat, mely a legmagasabb vendéget hozta. A szünni nem akaró éljenzés csillapultá után Pálffy polgármester a király elé lépve, leemelt fővel üdvözölte, mire ő Felsége erőteljes, melegséggel áthatott hangon következőleg válaszolt:

„Hálát mondom az isteni gondviselésnek, hogy ötödik év előtt e helyen, szívem mélyéből érzett ohajtásom teljesülve, Szeged városát a reá nehezedett súlyos csapástól nemcsak felüdülve, de virágzóbban, mint előbb és nem gyászról, hanem örömtől áthatva láthatom. Fogadják királyi üdvözléssel és köszönettel; legyenek meggyőződve, hogy szívesen fogok néhány napot tölteni körükben, mint e hű város örömeinek részese.”

Ezután a menet a harangok folytonos zugása, a moszark folytonos durrogása és a közönség egyszerű éljenzése közt vonult a városházhoz, hol nagy érdeklődéssel hallgatta végig ő Felsége a város újraépítésének keresztülvitelére vonatkozó magyarázatokat. Ezután a városház magas tornyába ment, hol örömeinek és csodálkozásának adott kifejezést, midőn megpillantotta az újjászületett szép Szegedet.

Rövid villásreggeli után fogadta a küldöttségeket.

Délután három és fél órakor sétatáncos volt, mely azonban a megeredt eső következtében rövid ideig tartott.

Félhat óra után 70 terítékű udvari ebéd volt a városház nagytérképében, melyen egyházi és világi főméltóságok s ő Felsége kísérete vettek részt.

Este megjelent ő Felsége a színház megnyitására, mely gyönyörű képet mutatott s szorongásig megtelt közönséggel. A király lankadatlan figyelemmel hallgatta végig az előadást, mely a régi Szegedet, annak pusztulását s a rombadőlt várost szemléltette. A király e mondása: „Szeged szebb lesz, mint volt”; allegorikus transparens betűkkel volt ábrázolva. Ezután Szeged mostani képe lett feltüntetve az új városházzal, majd az új szegedi színház. Az ünnepély nagy hatást tett ő Felségre, a közönség lelkesedése leirhatatlan volt. Az estéli órákban a város fényesen ki volt világítva.

Háromszék megye közgyűlése.

(Vége.)

A gróf Nemes Ábrahám-féle alapítvány tárgyában felolvasztatott meg a főispánjának, mint az erdélyi róm. kath. status-gyűlés megbízottjának jelentése, mely szerint a róm. kath. status-gyűlés a kegyes alapító gróf jogutódai és a kultuszminiszterrel egyetértőleg a gróf Nemes Ábrahám-féle alapítvány kamatainak egy részét folyóvá tette.

A néhai gróf tudvalevőleg 10.000 frt alapítványt hagyományozott végrendeletileg egy Háromszéken felállított katólikus reáliskola javára. Ezen 10 ezer forint kamatos kamataival a gróf Nemes János kezénél 17 ezer fitra szaporodott fel, de még távol sem elégséges egy önálló felekezeti reáliskola alapítására. A távol jövő elérkezése előtt hagyományozó jogutódai és a róm. kath. status-gyűlés s többi illetékes hatóságok egyetértésén folytán ezen alapítvány kamatainak egy része a jövő éven kezdve úgy tétetik folyóvá, hogy két ösztöndíj alapítottatott háromszéki kitűnő tanuló és jó erkölcsű fiak számára. Ezen fiukat, míg a reáliskola 5-ik osztályáig haladnak, a sz. udvarhelyi fiúnevelde fogja 200—200 frt díjért teljes ellátásban részesíteni. Ha az ily ösztöndíjasok folytonosan szorgalommal és eredménnyel tanulnak, ezen ösztöndíj fokozott mértékben fogják élvezni mindaddig, míg pályájukat magasabb tanintézetekben is végzik és pedig mint egyetem tanulóik 500—500 frtot fognak élvezni.

Az alapítvány kamatainak ezen ösztöndíjakról fennmaradó része tőkésített fog mindaddig, míg az alapító eredeti célja,

egy róm. kath. reáliskola felállítására megvalósítható lesz.

A baróthi felső népiskola ügyében az állandó választmány javaslata fogadtatott el, hogy tudniillik az iskolai bennlakás a miniszteri intézkedés által lehetővé válván, utasíttassék az alispán a megfelelő intézkedések keresztülvitelére. Az építkezések az iskolai alap ingatlanainak jövedelméből lesznek fedezendők.

Pótsa József alapítványlevelét a háromszéki takarékpénztár megküldötte a közönséghez, melyet a közgyűlés éljenzéssel fogadott.

A megyeház tervbevétt kiépítése tárgyában rövid észmésere után azon határozatot hozta a közgyűlés, hogy az építési tervet elkészítésére pályázat hirdetessék ki. A pályadíj 400 frtban állapított meg.

Réty községnek a perelhetési engedély megadatik.

Farkas Antal gelenczei lakos és társai a községgel való választás ellen beadott folyamodásukkal elutasíttatnak.

Uzoni ev. ref. lelkész Pünkösti Ferencz és érdektársai az ottani képviselőtestület és a községgel jegyző ellen beadott folyamodásukkal, az állandó választmány részletesen indokolt véleménye alapján, elutasíttatnak. Az indokolás folytán kitűnően a beadott panasz alaptalansága, az állandó választmány véleményezésére a községgel eljárásnak közönséget szavaztatik a község ügyeinek pontos vezetéséért.

Kökös község képviselőtestületének határozata a Vadasy árvák fekvőségeinek megvásárlása ügyében helyben hagyatik s a vásár keresztülvitelével az alispán bizatik meg.

Bodola község képviselőtestületének határozata 61 négyzetööl területet képező fekvőségeinek eladását iránt helyben hagyatik.

Sylvester Dénes s-szentgyörgyi lakosnak folyamodása Sepsi-Szentgyörgy város vadászati jogának haszonbérbeadás ellen, elutasíttatik és a haszonbérbeadás helyben hagyatik.

Kézdi-Szentlélek község képviselőtestületének a vadházasságok korlátozása tárgyában hozott határozata felett az állandó választmány a napirendre térést indítványozza.

Nagy-Ajta község határozata közs. jegyző Nyiredi Jánosnak nyugdíjaztatása ügyében helyben hagyatik.

Nagy Lajos aldobolyi birtokosnak folyamodása Szotyor és Szentkirályi községek vadászati jogának haszonbérbeadását iránt, elutasíttatik.

Kézdi-Szentlélek község azon kérésével, hogy a Káson vízen levő hid újjaépítésére 200 frt segély adassék, elutasíttatik.

Az Előpatak község és az odaváló fürdőbirtokosság között létrejött békeegyezmény helyben hagyatik.

Kilyén, Szotyor, Kökös, Bodola, Nyén, Márkos, Oltszem, Arkos, Kőrispatak, Kálnok, Málnás, Zalán, Bodok, Laborfalva, Komló, Réty, Szentivány, Kis-Borosnyó, Fel-doboly és Egerpatak községek szabályrendelletei jóváhagyatnak. Kézdi-Szentlélek község szabályrendeletén a választmány több módosítást tett s az ezen értelemben való újra dolgozásra visszaadatik.

Gelencze községének azon határozata, hogy az ottani róm. kath. felekezeti iskolának helyiséget ad, helyben hagyatik.

Bartók Zsigmond bodoki borviz-haszonbérlet azon folyamodásával, hogy a bérleti összegből 500 frt engedessék el, elutasíttatik. E tárgyban a Bodok község képviselőtestülete által hozott határozatok is felolvasztattak, a melyekből kitűnik, hogy a község is ragaszkodik a 3000 frt bérleti összeghez. A közgyűlés többek felszólalása után kimondja, hogy jövőben, mert praecedens szolgáltatni nem akar, minden ilyen természetű folyamodást egyszerűen elutasít.

Polyán községnek a perelhetési engedély megadatik.

Gábor Péter bereczki birtokosnak egy malom építésére engedély adatik.

Nagy István sepsiszentgyörgyi lakos azon kérésével, hogy a város neki végkielégítést adjon, elutasíttatik.

Kovács Károly ügyvéd a megyei legtöbb adót fizetők megállapítása ellen tett felelővételével elutasíttatik.

A községtől beküldött költség-előirányzatok, községgel számadások és számadási igazolások több-kevesebb észrevételek mellett elfogadtattak.

*
Második nap, okt. 6.

Előadott 5918. sz. a. a vallás- és közoktatási miniszternek július 13-án kelt leirata, a megyei iskolai alap tulajdonát képező és e megye területén igazságügyi, pénzügyi és honvédelmi czélokra felhasznált épületes telkekért kért méltányos haszonbér fizetése és a sepsiszentgyörgyi polgári fiúiskola épületének kibővítése tárgyában.

A felolvasott leirat bevezetéséből honfiai fájdalommal értesült a törvényhatóság arról, hogy ő felségének legmagasabb királyi kegyéből köznevelési czélokra a megye tulajdonába visszabocsátott volt székely határfőri tisztí épületes laktelkek használatáért az érdekelt miniszteriumok, a belügy-miniszternek 1871-ben kelt ígérete dacára, mely szerint az állami czélokra épületek használatáért az illető miniszteriumoknak méltányos évi haszonbér fizetését kiátásba helyezte, a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett átirataikban kijelentették, hogy magukat bérfizetésre kötelezeteknek nem érzik.

A törvényhatóság bizottsága a székelly nemzet szellemi és anyagi felvirágzását s a nemzet fennmaradását attól várja, ha az úgy a gazdaság, mint nevelésügy íterén biztos gyökereket verhet ezen a földön; s ebből kifolyólag elodázhatlan és a jövő iránt tartozó köteletségének tartja, támogatva a törvény által és a tulajdonjog eszméjében rejlő rendelkezési szabadság által, hogy az iskolák alaptulajdonát képező épületes laktelkeket az államnak bérfizetés nélkül tovább használatában hagyni nem hajlandó, s ennél fogva utasítja a megye alispánját, hogy a megye tisztí ügyésze által a kincstárnak az elfoglalt épületes telkek használatát törvényes uton mondja fel.

Az idézett leirattól a s.-szentgyörgyi polgári fiúiskola épületének kibővítésére nézve ajánlott eljárási módozat ez alkalommal azon okból, minthogy a földmívelési, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által évenként fizetett haszonbér a helybeli méntelepnl szükségelt építkezésre az emlitett miniszterium által engedélyezett 9 ezer frt kölcsön részleges törlesztésére fordítatik, igénybe vehető nem lévén, mint-hogy a lakatos tanműhely beállítása céljából az erre szükségelt építkezés már időközben foganatosítva lett, véleményezi az állandó választmány, miszerint az előbbi tervtől eltérőleg utasítsassék a megye alispánja, a kir. építészeti hivatal által egy új tervet készíttetni, és pedig olyformán, hogy a polgári iskola jelenlegi épülete szakszerűleg megvizsgáltatván, erre emelet építessék. Miután az építkezési költségek csakis kölcsön felvétele által lesznek fedezhetők, felirat által kéressék meg a belügyminiszter, hogy adjon a megyei árvászeknek felhatalmazást, mikép szabályszerű árvai biztosíték nyújtása mellett a megyei iskolai alapnak 6 ezer forintot meghaladó kölcsönt adhasson.

Az állandó választmányának ezen véleménye azon módosítással fogadtattott el, hogy mielőtt a törvényes felmondás eszközöltetnék, intéztessék a m. kir. minisztertanáshoz egy felirat, melyben legyen kifejezve az, hogy az iskolai alap tulajdonát képező épületeket nem hajlandó a törvényhatóság továbbra is fizetés nélkül állami czélokra átengedni.

Szitabodza község szabályrendelete jóváhagyatik.

S.-Szentgyörgy város gyámpénztárának 1882. é. kezeléséről szerkesztett számadása, miután az a véghezvitt vizsgálat rendén helyesnek találtatott, helybenhagyatik.

Réty községe azon kérésével, hogy a községi szegény-alapitoke kamatai felhasználassanak, elutasitattik, minthogy a községek által létesített szegény-alap egy menház felállítására fordítandó s míg ez megtörténhetik, minden község köteles szegényeit ellátni segélylyel.

Felcsernáton községének megengedték, hogy egy eladott fekvőségért a királyi járásbírósnágnál kötött béke szerint a 75 forintot elfogadhassa, azon utasítással, hogy azt a már bevett 484 frttal együtt takarékpénztárba helyezze.

Uzon község képviselőtestületének határozata a „Berek” nevű hely megvásárlása ügyében, helybenhagyatik.

Arapatak község képviselőtestületének határozata egy felső teleknek és a rajta levő háznak megvételére nézve helybenhagyatik.

Maksa község Boér Mihály molnár ellen tett panaszával elutasitattik.

Szabó József és társainak a várhegyi adószedő ellen beadott folyamodványára, a melyben az foglaltatik, hogy a külbirtokosoktól ott 20 kr adó szedetik, határozatott, hogy miután Várhegy község szabályrendelete még megerősítve nincs s különben is hasonló adó a törvény utasításával ellenkezik, tiltassék be a jogtalan adószedés az alispán által.

Székelly Dénes málnási birtokos Málnás község képviselőtestületének a birtokossági pénztárnok leszámoltatási határozata ellen adott be folyamodást. A közgyűlés, mint-hogy a „Hatod” nevű erdő a málnási birtokossági volt és az annak jövedelméből befolyó 8100 frt is közbirtokossági vagyon, Székelly Dénes birtokost folyamodásával a

kir. törvényszékhez, mint birtokrendezésben illetékes forumhoz utasította.

Tárgyaltattott Konez György és érdektársainak folyamodása Nagy-Borosnyó község és az ottani ev. ref. megye közt még 1875-ben létrejött, de törvényhatósági megerősítést még nem nyert szerződés jóváhagyása ellen.

Az állandó választmány a Nagy-Borosnyó község és az ev. ref. megye között 1875. év márcz. 2-án kelt szerződést a folyamodás elvetésével helyben hagyandónak véleményezte a kifejtett indokok alapján. A közgyűlés azonban az állandó választmány véleményét elvetette és az 1874-ben kelt szerződés álláspontjára helyezkedett. E szerint N.-Borosnyó községnek a piactérhez való kizárólagos tulajdonjoga, másrészt az ev. ref. megyének a piactér jövedelem egynegyed részéhez való joga kétségtelen. Meghatározatott, hogy a piactér tulajdonjoga a községre maradjon telekkönyvileg is, ellenben a vásárljövdelem egynegyedrészre az ev. ref. megyének telekkönyvileg biztosítottassék.

Kiállításunk.

A kiállitást f. hó 14-én a kiállitási bizottságnak d. u. 2 órákor a Laurenczi-féle nagyteremben tartott disz-ülése zárta be. Orel Máté kiállitási elnök beszédet intézett a megjelent közönséghez, mely után a bírálati jegyzőkönyvek felolvasása s a díjak és oklevelek kiosztása vette kezdetét. A meg nem jelent jutalmazottak részére a díjak benn tartattak jelentkezésükig. A gyer-gyói díjak Orel Máté elnöknel, a csikiak Nagy Imre egyesületi titkárnál vehetők fel.

Egyesületünk tagjainak és az érdeklődő nagy közönségnek bizos tájékozása végett a bírálati jegyzőkönyveket szó szerint fogjuk közölni.

Értesítés az iparos mesterekhez.

Értesitem az iparos mester urakat, hogy a helybeli városi ipariskolában a tanítások hetenkint **kedd és péntek** napokon este 6—8, és **vasárnap** d. u. 2—6 óráig tartanak a közs. fiúiskola helyiségében. Midőn erről értesitem az iparos mester urakat, egyszersmind tájékozas szempontjából szükségesnek látom a tanulóknak osztályok szerinti és a tantárgyaknak óránkénti beosztását is az alábbiakban tudomásukra hozni.

Előkészítő osztály. (A csoport.)

Kedd, este 6—7 óráig: Irvaolvasás. 7—8 óráig: Számtan.

Péntek, este 6—7 óráig: Irvaolvasás. 7—8 óráig: Számtan.

Vasárnap, d. u. 2—3 óráig: Szabadkézi rajzolás. 3—4 óráig: Irvaolvasás.

Előkészítő osztály. (B. csoport.)

Kedd, este 6—7 óráig: Olvasási gyakorlat, kapcsolatosan nyelvtannal és írással. 7—8 óráig: Számtani négy alaplmevet.

Péntek, este 6—7 óráig: Olvasási gyakorlat és egyszerű levelek fogalmazása. 7—8 óráig: Számtani négy alaplmevet.

Vasárnap d. u. 2—3 óráig: Szabadkézi rajzolás. 3—4 óráig: Olvasási gyakorlat és írás.

Első osztály.

Kedd, este 6—7 óráig: Szabadkézi rajzolás. 7—8 óráig: Számtan.

Péntek, este 6—7 óráig: Mértan. 7—8 óráig: Olvasás alapján, történelem, alkotmánytan.

Vasárnap, d. u. 2—3 óráig: Szépirás. 3—4 óráig: Mértani rajzolás.

4—5 óráig: Olvasás alapján, földrajz, terményrajz. Egyszerű levelek fogalmazása.

Második osztály.

Kedd, este 6—7 óráig: Számtan. 7—8 óráig: Üzleti fogalmazás és Könyviteltn.

Péntek, 6—7 óráig: Természettan. Szépirás. 7—8 óráig: Mértan.

Vasárnap, d. u. 3—4 ó.: Olvasás, kapcsolatosan nyelvtannal. 4—5 óráig: Szabadkézi rajzolás. 5—6 óráig: Mértani rajzolás. Kézdi-Vásárhelyen, 1883. okt. 12.

Gyöngyösi István,
ipariskolai igazgató.

Mindenféle.

— **Kinevezés.** Dessewffy Aurél, a csikszeredai királyi törvényszék szorgalmas és tehetséges fiatal aljegyzője, a napokban a bártfai kir. járásbíróshoz albiróvá nevezetett ki. A mily örömmel konstatáljuk e megérdemlett kitüntést, épen oly neheztünkre esik bucsut mondani társadalmunk általánosan kedvelt tagjának. Sok szerencse kísérje a fiatal bírót új pályáján!

— **A Kézdi-Vásárhelyről** Romániába szállított fa-ipareczikkek és kalapok elvámolása körül eddig felmerült nehézségek megszüntetése iránt a kézdivásárhelyi tanács mintául két tulipános ládát és 3 kalapot készíttetett. Az ékes virágokkal és fényes pléh darabokkal ékeskedő ládák és csinos kalapok igen jól néznek ki s mint közönséges gyártmányok ugy kiállítás, mint olcsóság tekintetében figyelmet érdemelnek. Ezen ipareczikkek ezelőtt pár évvel, nagy mennyiségben szállítottak a k.-vásárhelyi iparosok által Romániába, mely akkor igen szép haszonnal járt, azonban az újabb időkben az ilyenmü ipareczikkek kivitele az aránytalanul magas vámtételek miatt csaknem egészen megszűnt. A mintául készített ládák és kalapok illetékes helyre juttatás végett Háromszék megye főispánjához fognak küldetni.

— **Csikmegyei kiállítók** a nagyenyedi kiállításra. Mig gazdasági egyesületünk itthon fényes sikerü kiállitással mutatja be az országnak életrevalóságát, addig egyesületünk buzgó tagjai az erdélyi gazdáknak Nagy-Enyeden tartott ez évi kiállításán is megszerezték a babért, melylyel maguknak ugy, mint megvénknak és egyesületünknek kiváló elismerést és becsületet szereztek. Egyesületünk elnökének Váro Ferenoz bíráló bizottsági előadó táviratban gratulál Nagy-Enyedről, melyben értesíti, hogy Márton Ferenoz gabnáival az első aranyérmet, gyümölcseivel a második aranyérmet nyerte, fenyüvízzel pedig oklevelet, a csikszeredai gazdasági felső népiskola sajtjaival az első arany díjat, Balási Lajos pedig turóival oklevelet nyertek. Kiváló örömünkre szolgál, hogy egyesületünk tagjairól ily kitüntető elismerést van módunkban feljegyezhetni.

— **A sertés-kupecz, mint rendőr.** Söt még annál is több, a mint meglátjuk alább. Régi szokás az már nálunk, K.-Vásárhely városában, hogy sok ember azt hiszi, mikép a város piacza sertésöl s e fictióból kiindulva csak megveszi a sovány sertést s mikor már elég kóvér lett a piactér hulladékból, zsiros nyereséggel tudal rajta. Hiszen ez még előnyös azon nemzetgazdasági principiumnál fogva, hogy a nemzet javai improdictive el nem fecsérelendők. Csak, hogy a köztisztaság követelményei is megvárnák a magukét. Hanem hát a mi derék rendőrségünk igen sokféle levén elfoglalva, ilyen csekélységekre alig marad ideje, s ha rendelkezik is, vajmi kevés a fogamatja. Hát ilyenkor csak a jó sors ha segít. Köztudat szerint az őszi időben a város piactér nagyobb tömegben vásárolják a sertéseket a vidéki kupeczek s tömegesen hajtják az utcán hazafelé. S mi természetesebb, mint hogy a tömegbe egyik-másik kószó utcazi sertés beleolvad, vagy azért, mert a társasélet, az ismerkedés utáni vágy vezérli, vagy lehet, hogy a hajtásr állit fel olyan okoskodást, mely szerint a kószá sertés uratlan, az uratlan dolog szabad foglalatá tárgyja s így az az első foglalóé. Denique a kószá sertés először beleolvad s azután elolvad. S így szomorúan kell tapasztalniok a kószá sertések tulajdonosainak, hogy más is ért a fictióhoz s nem is kell oly magasra csavarni az ész kerekét, hogy ki legyen álokoskodva, mikép némelykor a mi tiéd is az enyém, csak alkalom kell hozzá. S a mit nem sikerült a rendőrségnek elérni, kiviszik azt a sertés-kupeczek, mert legalább ez idő szerint alig lehet kószá sertést látni az utcán.

— **A győ.-szentmiklósi vereskereszt egylet** által f. hó 11-én rendezett első fillérestély csinosan sikerült. Az estély rendezői Hoppé Lipótné, Péter Lajosné és Kritsa Zoltán voltak, kik mindent megtekettek az estély sikere érdekében. Szép és nagy közönség volt jelen. A mulatság szokás szerint 12

órákor véget ért, mi miatt néhány szép kisasszony az eligért harmadik négyessel adós maradt tánczosának. A hitelezők új terminus iránt felebbezték jelentették. A szöpek neveit is azért nem közölhetjük, mert némelyik közülök az adósok közt van.

— **Gyergyó-Szárhegyen** az ujon épült iskolaépület f. hó 21-én ünnepélyesen fog felszenteltetni.

— **Hamis eskü.** Esztelneki Gáli József nyugalmazott pénzügyőri fővigyázó a napokban egy peres ügyben hamis vallomást tett és arra meg is esküdött. Nemsokára aztán felébredt benne a lelkiismeret szava, mely nem szűnt meg őt a hamis esküért szüntelenül vádolni. Gáli addig tépelődött ezen eszmével, míg belé örlött. Bejött a kézdivásárhelyi járásbíróshoz s ott oly eszelősen viselte magát, hogy a bíróság kénytelen volt a helybeli rendőrség segélyét igénybe venni. Beszállították a rendőrséghez, hol folytonosan csak azt hajtogatta, hogy így jár, a ki hamisan esküszik. A k.-vásárhelyi rendőrség Esztelekre szállította az örlöttet.

— **Legénykedés.** Mult hó 29-én Csik-Szent-Simon közt este 9 órákor az ott átutazó kir. erdőfelügyelőt és társaságában levő megyei aljegyzőt néhány utcazi hős legény botokkal megtámadta s csak a kocsis ügyességének tudható be, hogy meg nem ütlegelték az utazókat. A csendőrségnek jelentés tétetvén, a tettesek Tódor Andrá, Tódor Mózes, Antal István és Balázs István személyében fel is fedeztek s a járásbíróshoz beszállították.

— **Elégett.** Csik-csicsói Dobos István-nak 5 éves fiaeskája f. hó 2-án a tűzhely előtt játszadozván, ruhája meggyult s mire a szülők észrevették volna, a gyermek összeégett, ugy hogy másnap meg is halt. A gondatlan szülők ellen a bünvizsgálat meginditattott.

— **A k.-vásárhelyi takarékpénztár 1883.** szeptember havi üzlet forgalma. Bevétele: Pénzkészlet a hó 1-én 8091 frt 87 kr, betétekből 13.323 frt 35 kr, váltókért 93.847 frt, előlegekből 183 frt, zálog-kölcsönökből 456 frt, kamatok 1896 frt 80 kr, illetékek 1242 frt 84 kr, visszleszámitolt váltókra 5040 frt, jel-zálog kölcsönből 7245 frt, többek számlájára 2500 frt, visszsváltó kamat 8 frt 14 kr, költség számlára 10 frt 21 kr, bélyegért 78 kr, állami díj 97 kr, kezelési költség 54 frt 27 kr. Összesen: 133,900 frt 24 kr. Kiadás: Betét kifizetések 12.473 frt 43 kr, betéti kamatokra 24 frt 93 kr, váltókra 91.438 frt, előlegre 174 frt, zálog-kölcsönre 826 frt, osztalékra 288 frt 70 kr, kezelési költség 10 frt 20 kr, tisztí fizetésekre 200 frt, visszleszámitolt váltókra 19.115 frt, jelzalog-kölcsönre 7245 frt, visszsváltó kamatra 448 frt 9 kr, posta-díj 13 frt 65 kr, 6% kamatra 94 kr, pénzáradék 30-án 1642 frt 27 kr. Összesen: 133,900 24 kr. Kézdi-Vásárhely, 1883. szept. 30-án.

— **Az építő iparosok tanfolyama.** Az állami középipartanodában a télen szünetelő építő iparosok, kömvívesek, ácsok és kőfaragók számára tanfolyam rendeztetik, a mely f. évi nov. hó 5-ik napján fog megnyitni. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november hó elejétől márczius hó végéig tart; e tanfolyamon az illető építő iparosok rendszeres szakkiképeztetést s annak sikeres bevezése után végbizonyítványt nyerne. Tanulóik felvételnek a 14-ik életévet betöltött azon kömvíves-, ács- és kőfaragó-segédék, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A felvételre jelentkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. kerület bodzafa-utca 28. sz.) október hó 7-ik napján kezdődnek és e hó folyamában a köznapokon este 6 órától 7-ig, a vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 8 órától 12-ig tartanak.

— **Iffabb Nagel Ottó** könyvkereskedésében Budapestem nemzeti színház bérházában megjelent a Magyar általános levelező 7. füzet; szerkeszti Knorr Alajos. E füzetek kezdetén az ajándékozó levelek példái foglaltatnak, azután ismerteti a szerző a megköszönő leveleknek és az azokra esetleg adandó válaszok szabályait, és huszonnégy különböző esetre vonatkozó példát közöl; annak utána értekezik a szerelmes levelekről, ismerteti azok kellekeit, szól az ily levelek adható válaszokról és közöl huszonegy különböző alkalomra vonatkozó példát. A szerelmes levelek czime alatt külön szakaszt képez a virágnyelv ismertetése, mely szintén eszmék és érzelmek kifejezésére szolgál, s hozzá a növények és virágok szótárát, és azt követve, a jelentmények betűsoros jegyzékét, mi a virágnyelv használatát igen megkönnyíti. E füzet ára 30 kr. Ugyancsak a kiadónál kaphatók a teljesen megjelent „Önügyvéd” füzetekben, félkötetben, egy kötetben, füzve, vagy diszes kötésben.

Szerkesztői ikenet.

Adler. A „contra“ igen általános elvek körül mozog, specialis célja nincs. Különben jól van írva, de az ilyféle elmefuttatás ugy sem eredményez semmit s azért nem közöljük.

Felölös szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferenc,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Hirdetmény.

K.-Polyán község előjárósága köz- tudomásra hozza, hogy K.-Polyán köz- ségben a bor, szesz, pálinka, sör és ecet korcsmárlási joga 1884. jan. 1-től be- zárólag 1886. decz. 31-ig **1883. nov. 11-ik napján d. e. 9 órakor K.-** Polyán községben minden árucikket külön véve nyilvános és zárt ajánlati árverés rendjén haszonbérbe fog adadni.

Pálinkára nézve 90 frt, borra nézve 5 frt, a sörre nézve 1 frt, az ecetre nézve 1 frt 50 kr bánatpénz az árverezés megkezdése előtt leteen- dő, illetve zárt ajánlatok azzal látan- dók el.

A haszonbéri feltételek irt ideig a tek. szolgabírói hivatalnál és Polyán község jegyzői irodájában betekinthe- tő.

K.-Polyánban 1883. szept. 18.

A polyáni községi előjáróság.

3—3

Tanulók,

kik rajztanításban részesültek s az arany- és ezüstművészeti megismerésüket, alattírt áll. segélyezett aranyműves mű- helyében felvétetnek.

Értekezhetni Goldschmidt L. arany- művesnél Brassóban. 2—2

Táncztanítás.

Alólírt tisztelettel tudatom a nagy- érdemű közönséggel, miszerint **folyó évi október 21-től táncztani- tásomat** megkezdem és ígérem, hogy minden jelenleg divatban levő tán- czokat a legmiveltebb ízlés szerint könnyen felfogható módon betanítandok.

Kéretnek a tanulni ohajtók ne- veiket a fennírt idő lefolyásáig beírni, hogy az alaptanítás egy időben történ- hassék.

Táncziskolai helyiségem a város- ház nagytermében leendő, a hol a beírá- sok is **folyó hó 18-ikától este 6-tól 8 óráig** történnék, más időszakban saját lakásomon.

Tandij egy hóra 4 frt. — Gyakorlóktól 2 frt.

Neveik mielőbbi tömeges beíratá- sára kérve, maradók hazafias

tisztelettel

Molnár Mihály,

táncztanító.

2—2

P. sz. 2639. — 1883.

Hirdetmény.

Györfi Ignác ügyvéd kinevezett gondnok által Karczfalva község birto- kosai ellen közösen használt erdők s legelők arányosítása iránt beadott kere- set tárgyalási Cs.-Karczfalva község há- zánál **1883. október 25-én** d. e. 9 órakor fog megtartatni, mire az érdekelt birto- kosok a törvényben foglalt jogi követ- kezmények terhe alatt megjelenni fel- hivatnak.

A keresetet a felek a községi elől- járásnál és ezen kir. Törvényszék- nél megtekinthetik.

A kir. Törvényszék üléséből.

Csik-Szereda, 1883. szept. 7-én.

Gál Elek, Györfi Sándor,
h. elnök. jegyző.

Sz. 1816. — 1883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fekete Alajos végrehajtónak, Imecs Miklós végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kovásznai kir. járásbíró területén lévő, az imecsfalvi 21. számú tljkvben 454., 460., 700., 1726., 1729., 1343., 291. hr. számú ingatlanokra; a 170. számú tljkvben 928., 929., 930., 931., 932., 933., 934.,

935., 936., 937., 938., 1071., 1072., 1073., 1074., 1075., 1076., 1077., 1078., 1079., 1080. hr. számú ingatlanokra; a 226. számú tljkvben 1220., 1221., 1222., 1223., 1224., 1225. hr. számú inga- tanokra és a gelencei 879. számú tljkvben 7079., 7080., 7081., 8181. hr. számú ingatlanokból illetőségére az árverést 1971 forint 80 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1883. évi november hó 19-én** délelőtti 9 órakor Imecsfalva község házá- nál, Gelence község házá- nál **november 20-án** d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át telek- könyvi testenként készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igaz- ságtügyi miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat- pénznek a bíróságnál előleges elhelye- zéséről kiállított szabályszerű elismer- vényt átszolgáltatni.

Kovácsnán, 1883. évi augusztus hó 20-án.

A kir. járásbíró, mint telek- könyvi hatóság.

Van szerencsém a n. erd. közönség figyelmét felhívni, hogy **KÉZDIVÁSÁRHELYI és CSIKSZEREDAI** könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűn OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisírókönyvek
szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlesztési kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " 1 évi.
Adósság-levél r. k. egyházhöz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, róm. k. népiskolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Állategészségügyi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtónak.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvásári jegyzőkönyv.
Béketárgyalási jknyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési ív.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Bizonyítvány, ujonczozási felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Cseléd-könyv.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovakkak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Értesítés a keresztesítési, (születési) házassági és halálozási anyakönyvekből.
Felvételi napló r. k. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlási ujonczozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hadművelési szövevények lajstroma. (L. I.)
Kipuhatólási jegyzőkönyve.
Hagyatékli leltár. kül- és beliv.
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetékeszabási hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" " orvosi segélyben nem részesi- tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelentés ragályos, járványvá válható, vagy járványos betegségben történt haláleset- ről, VI. minta.

Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvek- kel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóügy.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott vég- rehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idérvény, községi bíraskodáshoz.
Idérvény, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, községi részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szövevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu- biam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu- biam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu- biam et adestator in Defunctorum.
Ítélet, községi bíraskodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiadott ló levelekről.
Jegyzőkönyv a községben kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a község előjárósága által kiállított- utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvák követelésének nyilvántar- tásáról.
Jelentés, erdőkíhágásos ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzalogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti kérés és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré- szére.

Kézbécsítési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbécsítési vény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatlan- ság címén leírandó egyenes adóhátralékokról.
Kipuhatólási jegyzőkönyv, hadköteles szövevények- ről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvény, egész és fél iven.
Kötelezvény fél iven.
Kötelezvény, helv. hitv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske.
Községi sommás marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kimutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Francisco Lónhart“ stb. czimírral ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi hivatalnak“ czimírral ellátva.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkészi hivatal- nak“ czimírral ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági ítélet, közs. bir.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mulasztás-kimutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
" " közigazgatáshoz.
Nemleges záloglási és becslési jegyzőkönyv, adó- ügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágásos ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyéknek.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panasz-könyv, közs. bir.

Panasz-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzbüntetése nyilvántartása, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel- és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a róm. kath. egyház adóairól, kül- és beliv.
Sommás makacsági ítélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi iskolákhoz. vagyis: 3-as tábla.
Számula, utalvány és nyugta, szakértőknek, bűnügy- ben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez (Közs. bir.)
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés és felzet.
Utlevel-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlevel-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkészi hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Venlég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés és felzet. (L. J.)
Zálogjog-törlesztési iránti kérés és felzet.
Záloglási, becslési és árverési jegyzőkönyv adóügy- ben, kül- és beliv.
Záloglási és becslési jknyv, adóügy.
Záloglási jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglás-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. erd. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg. Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bárminemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iven, körlevelek, felhívások, árjegy- zékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözlőtek, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, Gyöngyösi-féle irkaimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálatok.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.

Ny. Szabó Albert gyorsajátóján Kézdi-Vásárhelyt.